

Abstrakt

Oběti domácího násilí a jejich trestněprávní ochrana

Tato diplomová práce je zaměřena na problematiku domácího násilí, jeho oběti a možnosti ochrany, které jim poskytuje trestní právo.

Domácí násilí představuje díky svým výrazným specifickým velmi citlivé téma, o kterém se řadu let vůbec nemluvilo. K tomu přispěla zejména skutečnost, že k násilným incidentům dochází mimo kontrolu veřejnosti, v soukromí domova, což mnohé jedince vede k přesvědčení, že se jedná o ryze soukromou záležitost, která nemá být státem řešena. Za několik posledních desítek let však došlo k výraznému posunu, kdy se díky zájmu odborné i laické veřejnosti začíná o tomto fenoménu více hovořit a jsou vytvářeny různé preventivní programy a plány, které mají za cíl takto týraným osobám pomoci. I přes tento posun představuje domácí týrání velmi rozšířený problém, který navíc, vzhledem k intimnímu domácímu prostředí, ve kterém se odehrává, provází vysoká míra latence.

Cílem této práce je přiblížit charakteristiky domácího napadání, zejména s ohledem na jeho klíčové znaky, projevy, typy pachatelů a obětí a existující právní úpravu.

V úvodní části je blíže popsán samotný vývoj pojmu domácího násilí s jeho obecným vymezením, popis faktorů, které mohou vést ke vzniku této agrese, přetrvávající mýty a dominující znaky, které jsou s tímto patologickým jevem neodmyslitelně spjaty. Následuje přehled konkrétních typů a druhů násilných útoků, které jsou vždy blíže charakterizovány.

Další část je věnována osobnosti domácího tyrana, jeho povahovým vlastnostem a osobnostním rysům, které mohou mít vliv na vznik této agrese. Na tuto část navazuje kapitola, která je zaměřená na konkrétní ohrožené osoby, kterými nejsou zdaleka jen ženy, ale rovněž děti, senioři, handicapovaní jedinci a muži. U každé skupiny těchto osob je popsáno, jak na domácí násilí reagují a jaký dopad na jejich fyzické a psychické zdraví takové týrání má.

Následuje výčet trestných činů, jejichž skutková podstata má k tomuto tématu nejbližší, tj. především trestný čin týrání osoby žijící ve společném obydlí, týrání svěřené osoby a související trestná činnost. V dalších kapitolách je pak uvedeno procesní hledisko a instituty, kterými je oběti poskytována ochrana.

Závěrem je zmíněn přínos tzv. Istanbulske úmluvy a vybraná preventivní opatření státu. Poslední kapitolu diplomové práce tvoří závěr, ve kterém byly shrnuty všechny získané poznatky.